

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران • صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان
نشانی: میدان فاطمی، خیابان بهرام مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۲۷۰ • نامبر: ۸۸۹۲۵۴۶۷ • تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹
تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز
تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: مصیم
تلفن: ۴۴۵۳۳۷۲۵

www.sharghdaily.ir

پنجشنبه ۱۲ خرداد ۱۴۰۱ • ۲ ذی‌القعده ۱۴۴۳ • ۲ ژوئن ۲۰۲۲ • سال نوزدهم • شماره ۴۲۹۴ • ۱۲ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۳:۰۲ • اذان مغرب ۲۰:۳۶
اذان صبح فردا ۴:۰۵ • طلوع آفتاب ۵:۴۹

شترت

دیالوگ روز

طعم گیلـاس - عباس کیارستمی - ۱۳۷۶

مرد سرنشین (عبدالحسین باقری) خطاب به آقای بدیعی (همايون ارشادی): آفتاب از بالای کوه زده بود...چه آفتابی... چه سبزه‌زاری... صدای بچه‌ها بود... نگفتن درختسو تکان بده... تکان دادم... توت می‌خوردم... منم خوردم... آمد خون به زنم هم توت دادم... آقا به توت منو نجات داد... حالا تو دم صبح طلوع آفتابو نمی‌خوای ببینی؟... سرخ وزرد آفتابو؟... موقع غروبو دیده نمی‌خوای ببینی؟... نمی‌خوای این ستاره‌ها رو ببینی؟... شب مهتاب... قرص کامل ماه رو دیده نمی‌خوای ببینی؟ آب چشمه خنک رو نمی‌خوای بخوری...؟ دست و صورتو با اون چشمه بشوری...؟ از مزه گیلـاس می‌خوای بگذری؟... نگذرا من می‌گم... رفیقتم... نگذرا

وزیر ارشاد برای برداران لیلا خط و نشان کشید

آخر فیلم به توقیف رسید

توقیف اولین فیلم سینمایی در دولت ابراهیم رئیسی کلید خورد و همان‌طور که محمدمهدی اسماعیلی در جمع خبرنگاران حوزه دولت درباره فیلم «برادران لیلا» اعلام کرد: «بنا بر این است که فیلم اکران نشود؛ این دستوری بوده که وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به سازمان سینمایی داده و می‌گوید: «من به دوستان در سازمان سینمایی گفتم مَر قانون را رعایت کنند». این مقام مسئول در پاسخ به اصرار خبرنگاران تأکید کرده است: «ما مکلف به اجرای آیین‌نامه‌ای هستیم که در سازمان سینمایی هست و بنا بر این است که فیلم اکران نشود».

فیلم «برادران لیلا» به کارگردانی «سعید روستایی» به تازگی در جشنواره کن اکران شد و جایزه فیبرشی منتقدان را دریافت کرده است. فیلمی درباره شرایط کنونی جامعه ایران که عوامل بیرونی مانند تحریم و تورم و برخی سیاست‌های ناگهانی امکان موفقیت را از مردم با وجود تلاش‌های شهبانه‌روزی سلب می‌کند. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی درباره روند این تصمیم‌گیری گفت: «طبق قانون فیلم‌هایی که به جشنواره خارجی می‌روند باید مجوز اکران داشته باشند چون اسکار فیلم بدون مجوز نمی‌پذیرد اما جشنواره کن این‌طور نبود و به عوامل فیلم «برادران لیلا» اعلام شده بود بدون اخذ مجوز نروند و چون مجوز اکران نگرفتند، مشمول اعمال قانون می‌شوند. نتسستی که در وزارتخانه با تهیه‌کننده و کارکران برگزار شده برای اعلام مباحث قانونی بوده است؛ به هر حال طبق قانون، سازمان سینمایی به عوامل فیلم این را اعلام کرده است، چه به صورت حضوری یا غیر حضوری. خودشان هم می‌دانند که به آنها اعلام شده است. طبیعتا ما مکلف هستیم که قانون را رعایت کنیم». اسماعیلی در پاسخ به این سؤال که اگر «برادران لیلا» مجوز اکران نداشت، چرا برای جشنواره فیلم فجر دعوت شده بود، توضیح داد: «حضور در جشنواره فجر اساسا نیاز به مجوز اکران در داخل ندارد، چون یک هیئت داورى دارد و آنها بررسی می‌کنند و وارد فرایند انتخاب و داوری می‌شوند. آن زمان دعوت شدند و نیامدند».

نمایش در کن، التهاب در تهران

طی چند روز گذشته و حتی قبل از حضور این فیلم در جشنواره کن مزمه‌های مخالفت با این فیلم از سوی سازمان سینمایی شنیده می‌شد و حالا با این سخنان وزیر ارشاد به نظر می‌رسد روزهای سختی برای این فیلم در پیش است.هرچند نکته عجیب فضای ملتهمی است که در تهران و سینمای ایران پس از جشنواره کن رخ داده است. در سال‌های اخیر که اقبال به سینمای ایران در جشنواره‌های جهانی افزایش یافته بود، سینماگران به بیان سخنانی در حمایت از مردم و شرایط سخت ایجادشده به خاطر دخالت‌های کشورهای نظیر آمریکا می‌پرداختند. برای مسئولان سینمایی نیز این روند پذیرفته‌شده بود. هرچند اتفاقاتی که طی چند وقت گذشته رخ داده و فشارهایی که از سوی برخی مخالفان تندرو به هنرمندان وارد می‌شده است، شرایط را برای هر حضور در سطح جهان سخت و سنگین می‌کرد. رفتاری که یکی، دو ماه پیش با پرویز پرستویی شد یا سال گذشته با «اصغر فرهادی» در جشنواره کن رخ داد، هنوز فراموش نشده است. امسال نیز با اینکه سینماگران ایرانی و عوامل فیلم «برادران لیلا» از شرایط تحریم و اقتصاد در این جشنواره گفتند، از سوی مردم در شبکه‌های اجتماعی به دلیل عدم هم‌مردی با مردمان داغ‌دیده «آبادان» در داخل و به خاطر مسائل دیگر از سوی ایرانیان خارج کشور به شدت سرنش شدند.

حالا این سؤال باقی است که آیا این التهابی که بعد از حضور فیلم «برادران لیلا» در فضای سینمایی

شاهنامه خوانی

نامه‌ها و پیام‌ها (۲)

مهدی افشار

شاهنامه‌پژوه

خسرو، شهسوار ایران، فرزند نیک‌اندیش سیاوش، چون از اندیشهٔ افراسیاب، نیای مادری خویش آگاهی یافت که دگرپاره سودای حمله به ایران دارد، گودرز، سپهبد خویش را به مرز توران گسیل کرد و چون سپاه افراسیاب به فرماندهی پیران ویسه در آن سوی مرز آمادهٔ تهاجم بود، مکاتباتی بین سران دو سپاه صورت پذیرفت؛ زیرا خسرو، گودرز را گفته بود بکوشد پیران را به پاس مهرورزی‌هایش، به ایران دعوت کند و گیو به پیام‌رسانی از سوی گودرز به نزد پیران رفته پیام خسرو را گزارده بود و اکنون روین، فرزند پیران به نزد گودرز آمده تا نامه پیران را به گودرز عرضه دارد.

چون روین به سپاریده گودرز کام گذارد، گودرز او را به گرمی پذیرفت و فرمان داد سپاریده‌های خسروی برایش برپا دارند و مهمان سپاه ایران باشد تا پاسخ نامه پیران آماده شود و یک هفته تمام روین با ساز و سرود و می به شادی گذراند و در روز هشتم، گودرز، نویسنده را به نزد خود فراخواند و فرمان داد پاسخ نامه را بنویسند و بدر گونه نهال کینه گذارده شد. گودرز به آیین ایرانیان موجد، سرر نامه را با نام یزدان پاک آغاز کرد و سپس چنین پاسخ داد: آنچه نوشته بودی، خوانده شد و آن را

ایران رخ داده، طبیعی است؟ مگر این اولین بار است که فیلمی به زعم مسئولان وقت سینمای ایران با برچسب «سیاه‌نمایی» چه در ایران چه در خارج از ایران ساخته می‌شود؟ مگر سعید روستایی با فیلم «ابد و یک روز» و «متری شیش و نیم» برنده چندین سیمرغ از جشنواره فیلم فجر نشده است؟ مگر «علی عباسی» درخواست نکرده بود که فیلم «عنکبوت مقدس» را در ایران و با مجوز ارشاد بسازد؟ اصلا این همه التهاب آن هم بعد از دریافت جایزه بازیگری زن از جشنواره کن آن هم برای فیلمی که هنوز دیده نشده، چطور و چرا ایجاد شده است؟سایت سینمایی هیئت اسلامی هنرمندان این فیلم را نظیر آثاری همچون «بدون دخترم هرگز» و «سنگسار ثریا» و «سید» و «سپتامبرهای شیراز» دانسته که اگر این فیلم در این حد باارزش است که اصلا نیاز به این همه هیاهو نیست و به زودی فراموش خواهد شد. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در جمع خبرنگاران تأکید کرد: «این فیلم در خارج کشور تولید شده است و عوامل اصلی فیلم هم در خارج کشور هستند و فیلم در اردن فیلم‌برداری شده است و مجوزی از ایران نداشت و حتما اگر عاصری در داخل کشور با این فیلم همکاری کرده باشند، مشمول مجازات‌های سازمان سینمایی می‌شوند». مگر به سینماگران ایرانی هنوز و پس از چهل و چند سال اعتماد وجود ندارند؟ مگر به تازگی شهاب حسینی از رد پیشنهاد حضور در این فیلم به خاطر موضوع آن خبر نداد؟

سناریوی تکراری توقیف

به نظر می‌رسد تکرار سناریوهای تهدید، توقیف و ممنوع‌الکاری دوباره سرلوحه رفتار مسئولان فرهنگ کشور قرار گرفته است. مسئولانی که گاه فراموش می‌کنند در دوران شبکه‌های اجتماعی هیچ رازی مخفی نمی‌ماند و تجربه تاریخی همه این سال‌ها توقیف نشان داده است که هیچ فیلمی در کمد نمی‌ماند. به خصوص فیلمی که قرار است شهرویر امسال در فرانسه اکران شود. آن هم از کارگردانی که با فیلم «متری شیش و نیم (قانون تهران)» نامزد جایزه سزار فرانسه نیز شده است. فیلمی که به زعم بسیاری می‌تواند گرهِ قهر با سینمای ایران را بعد از دوران کرونا باز کند، هرچند وزیر ارشاد مصر است و به گزارش ایرنا می‌گوید: «اکران هر فیلم منوط به گذراندن مراحل قانونی دریافت مجوز است اما عوامل این فیلم قانون را رعایت نکرده‌اند و عزم ما در دوره جدید بر رعایت قانون است». این واکنش وزیر ارشاد یادآور خاطره توقیف فیلم «سنستوری» توسط محمدحسین صفارهرندی وزیر ارشاد وقت دولت محمود احمدی‌نژاد است.

برادران لیلا تا کی توقیف می‌ماند؟

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی از اینکه قبلا به سازندگان فیلم برای دریافت مجوز هشدار داده شده بود اطلاع می‌دهد و به خبرنگار ایسا می‌گوید: «به دوستانی که این فیلم را برای اکران به جشنواره کن بردند، گفته شد که این امر موجب می‌شود که مواد قانونی شامل این فیلم شود و شامل محدودیت‌ها خواهد شد و این امر به اطلاع کارگردان و تهیه‌کننده رسید». او در نهایت یک راه برابک کوچک نیز پیش‌روی فیلم «برادران لیلا» قرار داده و گفته است: «طبق روال قانونی ان‌شاء‌الله عمل می‌شود. ممکن است که تبصره یا ماده‌ای وجود داشته باشد و بتواند مشمول آن شود اما من به دوستان در سازمان سینمایی گفتم مَر قانون را رعایت کنند». این مر قانونی وقتی معنای خاص خود را پیدا می‌کند که طبق گزارش خبرنگار ایسا وقتی از اسماعیلی پرسیده می‌شود در گذشته فیلم‌هایی بوده‌اند که در جشنواره کن اکران شدند اما در داخل هم مجوز اکران گرفته‌اند، تصریح می‌کند: «این شرایط طبق آیین‌نامه‌ای است که در سازمان سینمایی وجود دارد و همه عوامل فیلم‌هایی که شامل آن می‌شوند، از آن اطلاع دارند. ممکن است در گذشته موردی باشد که بدون دریافت مجوز اقدام به این کار کرده باشند که در این صورت قانون را رعایت نکرده‌اند، بنای ما در این دولت این است که قانون را رعایت کنیم.»

نیز ریشه دو‌اندسه، همان‌گونه که بی‌خردی را اندک خردی و کین جویی را پایانی نبود که در روزگار منوچهر و نوذر و کی‌قباد پیوستگی یافت و با کاووس جز به کین رفتار نکرد و از ایران آباد، گرد برآورد و با ریختن خون سیاوش، آتش آن کینه را که می‌رفت فرونشیند، دگرباره دامن زد و آن آتش را توان و شتاب بیشتری بخشید و آن‌گاه که سیاوش را به ستم می‌کشند، تو از خرد و داد یاد نکردی و دیدی چه مایه از بزگان ایران‌زمین از این کین‌جویی تباه گشتند، دیگر اینکه گفתי در پیران‌سری و پیران‌سالگی دیگر کسی کمر به خون‌ریختن نمی‌بندد. این را بدان ای مرد نیرنگ و فریب‌که بست و بلند زندگی را به تماشا نشسته‌ای، یزدان پاک مرا زندگانی دراز بخشیده که از سرزمین توران، غبار به خورشید رسانم؛ همه بیوم من از آن است که بیمانه زندگی‌ام پر گردد و جان از تنم گسته کرد، پیش از آنکه این کینه را به جای آورم و سرزمین‌تان همچنان بر پای مانده باشد. چهارم گفستی در دل تو به لطف یزدان پاک، بیم و هراس راهی ندارد، مگر نمی‌دانی با این خون‌ریختن‌های ستمگرانه، تن خویش را در فرجام گرفتار کرده‌ای. اگر من با این چرب‌زبانی‌های تو از بیکار دست بشویم و به ایران‌زمین بازگردم، بر روز پریش، کردگار مرا بگوید تو را سالاری و گنج و نیرو بخشیدم، چرا به کین سیاوش کمر نیستی و دادور دادگر از من درباره خون هفتاد فرزندم پریش خواهد کرد و در پاسخ به جهان‌آفرین چه بگویم، چه پاسخی بدهم که چرا نادیده انگاشتم ریخته‌شدن خون آن گرامی جوانان را. ادامه دارد...

برداشت

خانه خورشید | لیلا ارشد

برای دیدن این برداشت کیوآر کد را اسکن کنید

پنج‌راهی‌به شهر

شهری که نظاره‌گر نوزادان رهاشده است

زهرانژادبهرام

خبر ره‌اشدن یک نوزاد در سطل زباله یکی از مناطق شهر و در پی آن خبر پیداشدن نوزادی دیگر، نوعی نگرانی برای جامعه ایجاد کرده است. بعدتر تسنیم با انتشار خبری از ره‌اشدگی ۶۱ نوزاد در سال گذشته، نگرانی اجتماعی را افزایش داد!

•••

وقتی که کودک بودم خبرهایی از این دست بیشتر در سطح پیچ‌پچ‌ها بود بعدها که بزرگ‌تر شدم روزنامه‌ها گاه‌گاهی به این مسائل می‌پرداختند؛ اما اکنون در عصر دیجیتال‌شدن این خبرها که نشر آنها در اکثر سایت‌ها و شبکه‌های اجتماعی قابل مشاهده است همچون آوار بر سرم می‌ریزد! برخی از مدارن به دلایل متعددی که شاید بخش بزرگی از آن اجتماعی و اقتصادی است مجبور به ره‌اسازی نوزادان خود می‌شوند! تصویری سخت اما واقعی از زندگی برخی شهروندان که باید آنها را دید و خواسته‌هایشان را شنید! در سال گذشته که عضو شورای پنجم بودم، مواردی از این معضل را شنیده بودم و می‌کوشیدم با بهره‌گیری از ظرفیت سازمان‌های تخصصی و نهاد‌های مردمی به آنها کمک کنم. از این رو به نظر می‌رسد این مهم دو راهکار اساسی دارد؛ نخست کوتاه‌مدت‌ که رسیدگی به نوزاد ره‌اشده است، اما شاید این رسیدگی تنها جنبه بهبود جان و تنش را داشته باشد و برای آرامش روح و روانش نتوان کاری اساسی کرد.

در این خصوص نیاز داریم تا با ساماندهی فعالیت‌های سازمان بهزیستی و بهره‌گیری از ظرفیت مدیریت شهری برای جست‌وجو و دقت در شهر با فرض امکان وجود نوزادانی از این دست، احصایان الزامی را انجام دهیم!

در این میان نهاد‌های غیردولتی نگه‌دارنده نوزادان و کودکان بی‌سرپرست، بستر خوبی برای جست‌وجوی این نوع نوزادان هستند که در عین ارائه خدمات حمایتی به آنها بتوانند راهکارهای لازم برای جست‌وجوی دقیق در شهر را با کمک داوطلبان انجام دهند. این مهم نباید به صورت دوره‌ای صورت بگیرد بلکه با این فرض که احتمالا باز هم به‌طور روزانه شایید شاهد وقوع چنین حوادثی باشیم، باید این مهم به دستورالعمل شهرداری و نهاد‌های بخش غیردولتی و مردمی بدل شود! شهرداری با توجه به دراختیارداشتن پیمانکاران باید دستورالعمل ویژه به آنها ارائه دهد و ارتقای دقت آنها در شهر در جست‌وجوی موارد مشابه بیشتر شود و در عین حال ظرفیت لازم برای نگهداری این کودکان ره‌اشده در بهزیستی تدارک دیده شود.

هم‌اگر بلندمدتی نیز به‌نظم می‌رسد؛ آموزش‌های اخلاقی و اجتماعی به شهروندان اصل مهمی است که می‌تواند در قالب بیلبوردهای شهری و مراکز درمانی و آموزشی و حتی بوستان‌ها و پارک‌ها به‌ عنوان یک نهضت عمومی برای حمایت از مادرانی که احتمال وقوع چنین مسئله‌ای برای آنها وجود دارد، درنیاید. تدوین بسته حمایتی توسط دو نهاد اصلی یعنی بهزیستی و مدیریت شهری و نهاد‌های حمایتی دیگر نظیر کمیته امداد و بنیاد مستضعفان و... در قالب حمایت‌های درمانی، اقتصادی، مددکاری و... فرصت گران‌بهایی را در اختیار این نوزادان قرار می‌دهد که تا فاجعه‌ای از این دست رویه‌رو نشوند.

معمولا در بحران‌های اقتصادی و اجتماعی بروز چنین مواردی قابل پیش‌بینی است و توجه نهاد‌های مربوطه به آسیب‌هایی از این دست می‌تواند با پیشگیری یا احتمالا با مراقبت به حداقل برسد.

آنچه ذهنم را بیشتر درگیر کرده این نیست که چه حمایتی از این کودکان می‌شود و آیا تعداد آنها بر اساس اصل فراوانی، سوزه خبری یا اجتماعی است، بلکه این مهم است که حتی یک نوزاد ره‌اشده هم زیاد است!

این نوزادان در بستر فشار اقتصادی، اجتماعی و خانوادگی در فضایی متولد شده‌اند که نه کسی انتظار آنها را می‌کشد و نه کسی برای آینده‌شان برنامه‌ای داشت و زنانی آنان را به دنیا آورده‌اند که حتی برای ادامه حیات خود نیز شاید امیدی نداشته‌اند پس باید با رویکردی متفاوت به این مسئله توجه کرد! به نظر می‌رسد این نوع اتفاقات را باید با کمک روان‌شناسان اجتماعی و جامعه‌شناسان و اقتصاددانان و کارشناسان مذهبی مورد بررسی قرار داد و از ظرفیت همه آنها برای پیشگیری از وقوع چنین حوادثی استفاده کرد.

صرف نگرانی کافی نیست! شهر نظاره‌گر نوزادان ره‌اشده است! نیازمند دست‌ یاری نهاد‌های فکری و نخبگی هستیم تا راهی برای پیشگیری و درمان جست‌وجو کنیم!

ایجاد مراکز مشاوره در نقاط تجمع انسانی نظیر سراهای محله، مدارس، مراکز بهداشت و درمان و بوستان‌ها و حتی اتوبوس‌ها و متروها الزامی است که در شرایط سخت باید از این ظرفیت بهره گرفت؛ گشوده‌کردن دست نهاد‌های مردمی در ارائه خدمات مشاوره‌ای و اقتصادی به گروه‌هایی که به نوعی با مشکلاتی از این دست رویه‌رو هستند، بستری برای نهضت مردمی حمایت از اجتماع فراهم می‌کند!

باور کنیم که نهاد‌های مردمی داوطلبانه فرصت جامعه هستند نه تهدید، پس دست‌ها را برای کمک به آنها دراز کنیم! و شهری را که نظاره‌گر نوزادان ره‌اشده است، به حرکت درآوریم!